

De Luchtbeschermingsdienst (LBD) werd in 1939 opgericht. Het was een maatregel om burgers te beschermen tegen luchtaanvallen. In 1938 waren in Nederland de eerste verduisteringsoefeningen gehouden. Na de Duitse inval in Polen in september 1939 werden in de steden schuilkelders gebouwd en luchtdoelgeschut geplaatst. Een belangrijke taak van de LBD was het wijzen van de burgerbevolking op maatregelen die zij zelf konden nemen om zich te beschermen tegen luchtaanvallen. Zo werd er voorlichting gegeven over brandpreventie en EHBO-cursussen verzorgd. Een belangrijke taak van de dienst werd na mei 1940 het controleren van de verplichte verduistering. Waar een bombardement had plaatsgevonden konden LBD-leden eerste hulp bieden en assisteren bij het blussen van branden.

Na een luchtaanval moest de LBD eerste hulp bieden; men beschikte over EHBO-kisten, brandslangen, helmen, gasmaskers en herkenningstekens (een metalen plaatje met daarop de letters LB, dat met riempjes op de bovenarm kon worden bevestigd). De LBD had afdelingen in alle stadswijken en dorpen. Per 200-300 gezinnen was er een 'blokploeg' geleid door een 'blokhoofd'.

Zo kwam ook van de kant van de jongens in de dagen van spanning omstreeks Pasen de vraag, waarom de padvindsters niet beter getraind werden voor mogelijke gevaren, die thans zo veel dichterbij schijnen te zijn dan enkele jaren geleden. Gelijk reeds in een afzonderlijke circulaire werd meegedeeld, heeft de Nationale Padvindstersraad besloten om voor alle padvindsters in Nederland twee nieuwe insignes in te stellen n.l. een insigne voor luchtbescherming en een insigne voor Nationale Diensten. Van verschillende zijden zijn reeds vragen binnengekomen, op welke manier de instructie en de beoordeling van deze insignes zou kunnen geschieden. Waar het hier een uitermate belangrijk vraagstuk geldt, heeft de Nationale Padvindstersraad contact gezocht met het Bestuur van de bij uitstek deskundige, „Nederlandse Vereniging voor Luchtbescherming” en met dat Bestuur een regeling getroffen voor de instructie van onze leiders, die aan onze jongens

Luchtbescherming binnen Scouting

Ook binnen Scouting werd er in 1939 gesproken over hulp die scouts konden bieden in tijden van oorlogsdreiging of oorlog. Begin 1939 werd daarom door de Nationale Padvindstersraad en de Nationale Padvindstersraad besloten twee nieuwe insignes in te stellen; het insigne Nationale Diensten en het insigne Luchtbescherming. Het Meisjes Gilde maakte dit in april bekend en de Vereniging de Nederlandse Padvindsters (NPV) schreef erover in Weest Paraat van mei 1939. De insignes konden behaald worden door padvindsters en padvindsters van 14 jaar en ouder.

Voor het ontwikkelen van de eisen werd gekeken naar vergelijkbare insignes in het Verenigd Koninkrijk. In Engeland waren op 1 september al meer dan 18.000 insignes Nationale Diensten uitgereikt. Er wordt op een aantal punten afgeweken van de Engelse eisen omdat in Nederland de situatie anders was. Net als bij andere insignes gaat het zowel om 'kennis' als 'kunnen'. In de opleiding en de leidersbladen werd aangegeven dat de training voor de insignes aan jeugdleden zoveel mogelijk in het Scoutingspel verwerkt moest worden.

Wij maken er nogmaals op attent dat ook deze insignetraining zoveel mogelijk in spelen en in activiteiten moet worden verwerkt, terwijl naast bepaalde kennis ook door training verworven „kunnen” moeten worden vereist. Bijvoorbeeld het Insigne Luchtbescherming.

Er werd een cursus gegeven aan leiding en voortrekkers om instructeur en beoordelaar te kunnen worden. Voor de organisatie van de cursus werd nauw overleg gevoerd met de Vereniging voor Luchtbescherming. Het duurde even om de opleiding op een goede manier te kunnen organiseren en voldoende vrijwilligers te vinden die training konden geven, maar

Cursussen Luchtbescherming

Een goed contingent leiders heeft zich bereids opgegeven voor de deelname aan cursussen voor de luchtbescherming, in verband met de invoering van de verkennerinsignes voor Luchtbescherming en Nationale diensten. (Dit laatste is ook voor V.T.'s en leiders). Het overleg aangaande deze cursussen met de vereniging voor Luchtbescherming is nog gaande; vóór de zomervacaties zal met de cursussen geen begin kunnen worden gemaakt. Wel zal worden getracht het daarheen te leiden, dat met September direct kan worden begonnen.

in september 1939 werd gestart. Er was wel enige zorg omdat veel leiding gemobiliseerd was, maar men had er vertrouwen in dat er voldoende belangstelling zou zijn. De opleiding voor instructeurs van het insigne luchtbescherming werd centraal geregeld. De cursus zou vier avonden kosten, omdat er vanuit gegaan werd dat leiding het onderdeel EHBO zou beheersen. Leiders van de Katholieke Verkenner (KV) deden mee met de opleiding die door het NPV werd gegeven.

Insigne Luchtbescherming

Het insigne luchtbescherming was een vaardigheidsinsigne voor padvinders. Scouts met het luchtbeschermingsinsigne werden getraind in het inrichten van onderkomens voor gemobiliseerden en militairen. Zo konden ze hulp bieden wanneer Nederland werd aangevallen. Om het insigne te kunnen halen moest de scout het insigne ambulance gehaald hebben, op de hoogte zijn van allerlei maatregelen ter bescherming bij en bestrijding van gevolgen van luchtaanvallen en weten hoe de plaatselijke organisatie van de luchtbescherming eruit zag.

De eisen voor de het insigne Luchtbescherming waren opgenomen in Weest Paraat, oktober 1939 en, na de oorlog, in *'Regels van het spel van verkennen voor jongens - verkorte uitgave 1945'*.

Insigne Luchtbescherming.

- (1) Het insigne „Ambulance” behaald hebben.
- (2) Op de hoogte zijn van:
 - a. de gevaren, die uit de lucht dreigen.
 - b. het kiezen, inrichten en het eventueel aanleggen van schuilgelegenheden binnen en buitenshuis, die bescherming kunnen bieden tegen gas-, scherf-, instortings- en brandgevaar.
 - c. maatregelen, die genomen kunnen worden ter voorkoming en ter bestrijding van brand door brandbommen.
 - d. eenvoudige maatregelen ter bescherming tegen gasgevaar.
 - e. eerste hulp bij Luchtbescherming.
 - f. het vervoer van gaszieken.
- (3) Iets weten van de plaatselijke organisatie der Luchtbescherming.

Insigne eisen

De Instructeurs en Beoordelaars voor het insigne Luchtbescherming, worden vanwege het Nationaal Hoofdkwartier aangesteld en niet zoals voor de overige insignes het geval is, door de D.C. en de P.A. of P.C. In verschillende Districten zijn reeds cursussen gehouden voor de opleiding van leiders en eventueel oudere Voortrekkers tot instructeur en beoordelaar. Deze cursussen worden uitsluitend gegeven door Instructeurs, welke door het Nationaal Hoofdkwartier, in overleg met de Nederlandse Vereniging voor Luchtbescherming worden aangezocht. Voor de organisatie van zulk een cursus wende de D.C. zich, nadat hij zich ervan op de hoogte gesteld heeft, hoeveel gegadigden er onder de leiders en oudere Voortrekkers eventueel in zijn District zijn, tot het N.K. Ook de leiders en V.T.'s der Katholieke Verkenner nemen aan deze cursussen deel. De bedoeling is, dat zij die voor het onderwerp voldoende belangstelling hebben en technisch aangelegd zijn, zich na het volgen van een cursus door zelfstudie e.a. verder bekwamen. Zij kunnen dan getoetst worden voor Instructeur en Beoordelaar en als zodanig een aanstelling van het N.H.K. ontvangen.

Instructie en beoordeling

LUCHTBESCHERMING.

465. De verkenner moet het insigne ambulance hebben behaald en in het bijzonder op de hoogte zijn van eerste hulp bij luchtaanvallen en het vervoer van gaszieken. Hij moet op de hoogte zijn van de gevaren, welke uit de lucht dreigen, van het kiezen, inrichten en eventueel aanleggen van schuilgelegenheidén binnen- en buitenshuis, welke bescherming kunnen bieden tegen gas-, scherf-, instortings- en brandgevaar: hij moet weten, welke maatregelen genomen kunnen worden ter voorkoming en ter bestrijding van brand door brandbommen en ter bescherming tegen gasgevaar. Hij moet iets weten van de plaatselijke organisatie der luchtbescherming.

Spelregels NPV 1946

Insigne Nationale Diensten

Om het insigne Nationale Dienst te verwerven moest een scout als vrijwilliger bij een overheidsdienst worden aangenomen of een goede opleiding voor een bepaalde dienst hebben gehad. Er werd vanuit gegaan dat veel dingen die je moest weten al onderdeel van het Scoutingprogramma waren. Uiteraard was EHBO één van de belangrijkste onderdelen van de training. Maar ook de instructie voor luchtbescherming, brand blussen en koeriersdiensten waren er onderdeel van.

Ouders moesten een schriftelijke verklaring afgeven dat de scout in oorlogstijd beschikbaar zou zijn. Commissarissen en Leiders konden het insigne Nationale Diensten behalen door het overleggen van een verklaring dat zij in oorlogstijd zich beschikbaar stellen voor het geven van leiding aan padvinderswerk ten bate van de bescherming van de burgerbevolking of als ze zijn ingedeeld bij een van de overheidsdiensten voor hetzelfde doel.

Insigne Nationale Diensten
Het insigne Nationale Diensten is gereed gekomen en thans bij de afdeling verkoop van het N.H.K. voor bevoegden verkrijgbaar. Het is een geborduurd insigne: de letters N D met een kroon erboven in goud op khaki vilten achtergrond. Het wordt gedragen boven de linker borstzak. De prijs bedraagt 50 cent.

De districtscommissaris of een gemachtigde kende het insigne toe. Het insigne werd gedragen boven de linker borstzak. Bij het insigne werd een door het hoofdbestuur getekende legitimatiekaart afgegeven.

Vereniging de Nederlandse Padvinders (NPV) en Katholie Verkenners (KV)

Nederlands Padvindsters Gilde (NPG)

In de Gildewinkel van het NPG werden ook allerlei aanvullende materialen verkocht.

't Insigne NATIONALE DIENST is door vele Padvindsters reeds behaald	
Luchtbeschermingslampen,	
geheel compleet f	2.60
Stevige caban p.v. mantels	
lengte 100 en 105	16.—
" 110 en 115	16.50
" 120 en 125	17.—
warm, waterdicht en een goede pasvorm.	
P.V. schoenen, zeer solide, alle maten	6.90
Verbanddozen:	
klein passend in gordeltasche	0.75
grooter formaat zonder pincet	1.—
idem met pincet	1.15
rondeverbanddoos	1.60
Bijbehorende lederen taschjes	
1.10 en ..	1.80
DE GILDE-WINCKEL	
BILLITONSTRAAT 18, DEN HAAG	
Gironummer 220995, Telefoon 555537	

BEWIJS VAN LIDMAATSCHAP VOOR GILDE-LEDEN.

Daar het in de tegenwoordige tijd noodzakelijk is gebleken, dat zij, die ons uniform dragen, zich ook kunnen kenbaar maken als Gildelid, heeft het Hoofdbestuur besloten tot invoering van een VERPLICHT bewijs van lidmaatschap over te gaan.

Dit boekje wordt een maal aangeschaft voor f 0.10 (tien cent) en blijft van kracht, indien het geldend jaarzegel erin is geplakt. Het moet beschouwd worden als onderdeel van het uniform en op verzoek dadelijk vertoond worden.

Door dit boekje vervallen de binnenlandsche legitimatiekaarten, aangezien het behalen van het insigne Nationale Dienst erin aangeteekend wordt en dit bewijs van lidmaatschap vanaf 1 Februari 1940 eveneens dient als legitimatie voor goedkoop reizen en zwemmen.

De kabouters, padvindsters, pioniers en leidsters moeten de boekjes bij hun afdelings-secretaresse aanvragen. Na 1 Februari 1940 zijn de oude legitimatiekaarten ongeldig.

Uitreiken van insignes

Het werken aan het insigne gebeurde vaak op troep niveau. In juli 1939 werd het eerste examen afgenomen.

In 1940 wordt in het "De Schalmei" een beschrijving gegeven van het examen voor het nationaal dienstinsigne bij de Merhulagroep in Baarn, dat twee zaterdagen in beslag nam. Het examen bestond uit telefoneren, berichten overbrengen en opnemen, fietsen, tekening maken, koken, theorie en kinderspelen organiseren. Alle tien padvindsters slaagden.

HET NED. PADVINDERSGILDE

Eenigen tijd is, in verband met de voortdurende spanning in Europa voor de Padvindsters, zoowel als voor de Padvinders van geheel Nederland, het insigne „Nationale Dienst" ingesteld.

Dit insigne omvat alle dingen, waarmee meisjes en jongens boven 14 jaar in tijden van nood helpen kunnen. Om het examen voor dit insigne af te mogen leggen moeten de padvindsters toestemming van de ouders hebben.

Voor het eerst is Zaterdag j.l. dit examen afgenomen bij de afd. Den Haag van het Padvindstersgilde. 40 Kandidaten gaven zich op, waarvan 34 slaagden.

Dat het groote nut van dit examen ingezien werd, bleek uit den ernst, waarmee de Padvindsters werkten en zich voorbereid hadden. In September zal voor de tweede maal dit examen afgenomen worden.

Op Zaterdag 15 Juni werd in Bilt-hoven een sluitingskampvuur gehouden, waaraan alle KV- en NPV-groepen van district en adjuncten Utrecht deel namen. De Burgemeester van Utrecht, die reeds in de vergadering van de gemeenteraad woorden van groote waardeering over de verrichtingen van de padvindsters had laten hooren, verzocht of hij bij dit kampvuur aanwezig mocht zijn om persoonlijk zijn dank over te brengen. Het kampvuur werd, ondanks het eenigszins vochtige weer een demonstratie van de eenheid en de daardoor ontstane kracht van de Utrechtsche padvindsters, door die eenheid en kracht waren we in staat tot groote dingen en te doen wat we in onze belofte beloofd hadden, n.l. iedereen te helpen waar we daartoe maar in staat waren. Aan dit kampvuur werd door den Burgemeester aan de leiders, voortrekkers en verkenner, die zich bijzonder verdienstelijk gemaakt hadden, het insigne Nationale Diensten uitgereikt.

OOK ROTTERDAM HEEFT NATIONALE DIENST.

Al maanden lang hadden we in onze groepen gewerkt voor ons insigne Nationale Dienst, en hadden we verschillende avonden cursus gehad, om ons voor te bereiden op het a.s. examen. Toen we naar behoren klaar waren, kon het examen afleggen beginnen. Op een paar Zondagmiddagen werden we in het clubhuis in de Van Speykstraat door bepaalde examinatoren aan de tand gevoeld. Over het algemeen vonden we het koken reuze moeilijk, ('t was in praktijk), want al die griezelige hoeveelheden!!! Met het rijden met twee fietsen hadden ook enkelen nogal moeite, vooral met het stilstaan met twee fietsen, zonder af te stappen. Verder hadden we het er over het algemeen nogal goed afgebracht, volgens TONO, onze D.C., die Donderdag 21 December j.l. ons toesprak, voordat SPIDO ons, geslaagden, het insigne uitreikte. Hierbij wees TONO ons er ook op, dat we het aan het initiatief van RAKS te danken hebben, dat we dit insigne hebben kunnen halen, want RAKS was het, die de cursus-avonden leidde en organiseerde, en ook RAKS was het, die ervoor zorgde, dat we ieder op onze beurt wat te doen kregen bij de V.H.. Tot haar en ook tot onze spijt was RAKS ziek en hebben we haar toen, om te tonen, dat we haar reuze dankbaar zijn en dat we aan haar dachten, een kaart met al onze namen gestuurd. Toen TONO haar speech geëindigd had, sprak SPIDO ons eerst nog heel mooi toe, voordat ze ons het insigne uitreikte. Jammer, dat de rondjes voor onze mouw er niet waren, dus kregen we alleen onze vlaggetjes. Tot slot van deze avond deden we een spel, betrekking hebbende op Nationale Dienst. En zo heeft ons N.P.G. er weer 20 padvindsters bij, die klaar zullen staan, als het noodig is, om te helpen in dienst van het door ons allen zo geliefde vaderland. CONNIE SCH. r.l. Klaprozen.

In Utrecht overhandigd de burgemeester in juni 1940 als dank voor hun inzet in de meidagen en de periode daarna aan de padvindsters het insigne Nationale Dienst.

Insigne eisen Vereniging de Nederlandse Padvinders (NPV) en Katholie Verkenners (KV)

Insigne Nationale Diensten

Om in aanmerking te kunnen komen voor dit insigne voor Nationale Diensten, moet een padvinder Verkenner 2e Klasse zijn en de 14 jarige leeftijd bereikt hebben. Bovendien moet op het formulier, dat moet worden ingevuld voor deelname aan de Nationale diensten, de toestemming van de ouders of de voogd van betrokkene gegeven worden.

De Verkenner moet:

(1) Mondelinge berichten kunnen overbrengen en ze nauwkeurig kunnen opschrijven en over iedere belangrijke gebeurtenis, waarvan hij getuige is geweest, mondeling of schriftelijk rapport kunnen uitbrengen. Hij moet de telefoon behoorlijk kunnen bedienen en de inlichtingen, welke in de Telefoonlijst vermeld staan, begrijpen.

(2) Indien de Verkenner bij een overheidsdienst voor een bepaalde functie is ingedeeld, moet hij volkomen op de hoogte zijn van de omstandigheden, welke voor de goede uitoefening zijner functie nodig zijn, bijv. het desbetreffende gebouw verkend hebben, ligging van de diverse leidingen weten, verbindingswegen kennen e.d. of aantonen, dat hij de nodige oefeningen heeft doorlopen met betrekking tot het onderwerp van keuze zijner Patrouille of Troep voor eventuele dienst in oorlogstijd (luchtbescherming, brandweer, E.H.B.O., evacuatie, Rode Kruis, kustwacht, luchtwacht).

(3) Hij moet weten, hoe een gasmasker voor burgers moet worden gebruikt.

(4) Hij moet de gevaren kennen van een paniek veroorzaakt door een overval en weten, wat hij doen moet in het

belang van het bewaren der orde onder zenuwachtige mensen en in het bijzonder onder kinderen.

(5) Hij moet ingeschreven zijn voor een bepaalde Nationale dienst, hetzij onder leiding van de padvindersbeweging of onder een erkende burgerlijke vereniging, of indien dit niet mogelijk blijkt, kan door de Patrouille of Troep worden besloten, voor een bepaalde in oorlogstijd te vormen hulpdienst (als in sub (2) genoemd) te gaan oefenen. Het insigne Nationale Diensten kan dan worden verworven, nadat een zekere kennis en geoefendheid inzake het gekozen onderwerp is behaald. In dit geval moet de jongen de schriftelijke toestemming van zijn ouders overleggen, dat hij als padvinder mag deelnemen aan de hulpdiensten, waarvoor de Troep of Patrouille in tijd van oorlog eventueel zal worden ingeschakeld.

Toestemmingsformulier voor het insigne Nationale diensten:

Hierbij geef ik toestemming aan mijn zoon/puppl

naam

adres

geboortedatum

rang

groep

te

om zich te bekwamen voor het insigne Nationale Diensten. Hij mag zich zo nodig vrijwillig beschikbaar stellen, om te worden ingedeeld bij een overheidsdienst, of een officiële vereniging, om in tijd van nood hulp te bieden in den geest als in de bepalingen voor het insigne Nationale Diensten bedoeld, of in padvinderverband aan deze hulpverlening deelnemen.

Datum

Handtekening

Instructeurs en Beoordelaars

De Instructeurs en Beoordelaars voor het insigne Nationale diensten worden aangezocht door de D.C. en zullen moeten worden gezocht onder het personeel van de betrokken diensten: geneeskundige dienst, brandweer, evacuatiedienst, luchtbeschermingsdienst enz.

Insigne eisen Nederlands Padvindsters Gilde

De Padvindster moet:

1. Goed kunnen telefoneren, ook interlocaal.
2. Mondeling en schriftelijk boodschappen over kunnen brengen.
3. Mondeling en schriftelijk eenvoudig rapport uit kunnen brengen van iets dat zij zelf meemaakte.
4. Goed kunnen kaartlezen en om weten te gaan met een stadskaart. Bijzondere kennis van de plaats of wijk waarin zij werken: doctoren, apothekers, hulp- en politieposten, schuilplaatsen, enz.
5. Goed kunnen fietsen, ook met 2 fietsen, met iemand achterop, en met moeilijke pakken in de hand. Handig dingen op de fiets kunnen binden.
6. De E.H.B.O. van 3e en 2e klas grondig kennen. Methodes van ziekenvervoer. Nood-draagbaar kunnen maken. Weten hoe te handelen bij brand en elektrische ongevallen.

7. Koffie en thee kunnen zetten en rondzien voor groote groepen. Pap en eenvoudige stampotgerechten kunnen koken en voor dit alles de benodigde hoeveelheden voor 10 personen kennen.
8. Kinderen een middag bezig kunnen houden.
9. Het gevaar kennen van paniek en weten hoe dan op te treden.
10. De inhoud kennen van het „A. B. C. van de Luchtbescherming“.
11. Uitrusting volledig in orde hebben: volledig uniform met jas; fiets met naam en adres en riemen of touwen: naalgerei, verbanddoos, potlood en papier, lucifers, krant, schoone oude theedoek, touw, stadskaart of stratenboekje, zaklantaarn; nooddrantsen, bestaande uit 2 chocolareepen, wat klontjes en een paar gedroogde vruchten of sunmaids, zoodat ze eventueel een maaltijd over kan slaan: legitimatiekaart.

Ook na de oorlog kon het insigne Nationale Diensten nog gehaald worden en was het nog te koop in de ScoutShop. Bij het NPG kreeg het een vorm die aansloot bij de andere vaardighedsinsignes.

NPV en KV

NPG

Officieele Berichten

„NATIONALE DIENST“ VOOR PIONIERS

Pioniers moeten, om het insigne Nationale Dienst te kunnen behalen, evenals de Padvindsters voldoen aan de eischen voor P.V. 3e klasse.

Publicatie No. 14 van	DE Scout Shop Telefoon 182243 — Giro 199849	Zeestraat 76, 's-Gravenhage
Installatietekens voor welpen en verkenners f 0.20	Metalen asbakjes, vernikkeld .. f 8.50	
Onderscheidingstekens K.V. voor leiders(sters), V.T.'s en verken- ners „ 0.15	Tegels met lelie-embleem .. „ 1.75	
2e klasinsignes voor V. „ 0.20	Tegels met Wolvenkop .. „ 1.75	
1e klasinsignes voor V. „ 0.40	Totempalen .. „ 10.—	
Kroonverkennersinsignes „ 0.60	Tentharingen, beuken, 20 c.M. .. „ 0.23	
V.T. Instructeursinsignes „ 0.30	Idem, 30 c.M. .. „ 0.27	
Vaardigheidsinsignes voor V. „ 0.25	Tenthamers .. „ 1.95	
Insigne Nationale Diensten „ 0.20	Spanhoutjes .. „ 0.05	
O.P.V. Borstzakinsignes „ 0.30	Houten figuurtjes voor W. en V. .. „ 0.90	
O.P.V. Knoopsgatinsign. (handw.) „ 1.25	Klassekaarten N.P.V. en K.V. .. „ 0.03	
	Sterkaarten N.P.V. en K.V. .. „ 0.03	
	Seinkaarten .. „ 0.10	
	Administratiekaarten .. „ 0.03	

Meer informatie

[Luchtbeschermingsdienst - Wikipedia](#)

[Verzetsmuseum | Luchtbescherming \(archive.org\)](#)

[Nederlandse Vereniging voor Luchtbescherming - Wikipedia](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no 5, 1939 » 1939-05 - Pag. 2 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no 6, 1939 » 1939-06 - Pag. 7 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no 8, 1939 » 1939-09 - Pag. 3 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no 9, 1939 » 1939-10 - Pag. 2 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no 11, 1939 » 1939-11 - Pag. 4 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no 12, 1939 » 1939-12 - Pag. 6 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 26, 1940, no 2, 1940 » 1940-02 - Pag. 16 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiële orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 28, 1945-1946, no 11, 1946 » 1946-08 - Pag. 16 | Delpher](#)

[Onze geschiedenis - Scouting Merhula Baarn](#)

[N.P.G.: Clubhuis en insigne Nationale Dienst \(filmbank groningen.nl\)](#)

[Padvinders in de meidagen van PDF Gratis download \(docplayer.nl\)](#)

[De avondpost » 13 jul 1939 - Art. 78 | Delpher](#)

De Verkenner, augustus 1940

De Schalmei, januari 1940